

landske Landboforeninger har 72,000 Medlemmer, og af disse er mellem 20,000 og 30,000 Husmænd, saa Landboforeningerne har for saa vidt ganske den samme Adkomst til at tale med om dette Spørgsmaal, som man har det paa et Sendemandsmøde i Aarhus. Den højtærede Minister kan være forvisset om, at der er en stigende Misfornøjelse ude i Landet med den nuværende Ordning, ogsaa mellem de mindre Landbrugere. Jeg ved ikke, hvordan Stemningen har været paa det omtalte Møde, men at det er en Skat, der rammer nedad og uretfærdigt nedad, det har jeg dokumenteret overfor den højtærede Minister paa et Møde i Aalborg, hvor vi var sammen, og Ministeren kunde ikke modsige mig. I gamle Dage havde man en Salve, hvormed man smurte Bønderne paa Ryggen, saa man kunde klippe dem to Gange om Aaret. Det forekommer mig, at den højtærede Minister har opfundet en Salve, der er til at smøre Folk om Munden med, og han mener ved Hjælp deraf at kunne klippe Landbruget, især det mindre Landbrug, ganske grundigt.

Wiinblad: Jeg vil tillade mig at gøre et Par Bemærkninger om § 2 i det foreliggende Lovforslag. Jeg har faaet det Indtryk, at naar der hos Venstres Talere har været stor Uvillie mod § 2, skyldes det den Omstændighed, som den højtærede Minister for øvrigt ogsaa berørte, at man i Venstre tror, at der foreligger en hemmelig Overenskomst eller hemmelige Forhandlinger mellem Regeringen og Socialdemokraterne angaaende denne Sag, og at man — eller i alt Fald vi — ad den Vej har villet tilsnige os Skolebespisning. I den Anledning skal jeg sige — det erklærede for øvrigt ogsaa den højtærede Minister —, at det er en stor Fejltagelse. Endnu i Onsdags, da Ministeren forklarede os, hvorledes denne Paragraf skulde forstås og udføres, var disse Forklaringer fuldstændig fremmede for mig. Altsaa, hvis man baserer sin Uvillie paa den Formodning, at vi ad indirekte Vej har villet gennemføre et Forslag, som vi ikke kan gennemføre ad almindelig Vej, er det en Misforstaaelse, og jeg vil bede de ærede Medlemmer, hvis Uvillie skyldes denne Omstændighed, at de vil opgive deres Uvillie og stille sig velvilligt til Forslaget, som det foreligger.

Det ærede Medlem fra Assens (Klaus Berntsen) var saa fjendtlig stemt mod Bespisningsspørgsmaalet, at han rykkede

frem med en Grundlovsparagraf og henviste de fattige, der trænger til offentlig Hjælp, til Fattigvæsenet. Jeg skal sige dertil, at jeg tror ikke en Gang, at Professor Matzen, der dog var en ganske stræk og stiv Grundlovsfortolker, vilde godkende, hvad det ærede Medlem dér vil lægge ind i den nye Grundlovs § 82. Jeg tror ikke, at den Fortolkning, som det ærede Medlem fra Assens lægger ind i Paragraffen, er berettiget. Vi har en Mængde Lovbestemmelser, der medfører, at § 82 ikke har den absolutte Begrænsning, som det ærede Medlem vilde lægge ind i den. Men for øvrigt maa jeg sige, at det undrer mig, at en forhenværende Lærer kan stille sig saa uvillig til Spørgsmaalet om Skolebespisning. Thi den pædagogiske Tanke i Skolebespisningssagen er den, at Børnene skal være sunde og mætte for at kunne modtage det fulde Udbytte af Undervisningen. Det undrer mig, at en Lærer stiller sig saa stærkt afvisende overfor denne Sag. Jeg vil gaa 100 Aar tilbage og sige, at hvis det ærede Medlem havde levet i 1814, saa vilde han sandsynligvis med den Opfattelse og de Synspunkter, han har, have været lige saa stærk en Modstander af Skoleloven, som blev gennemført den Gang, som han nu er af Skolebespisningen. Nu siger det ærede Medlem, at det er Forældrenes Pligt at ernære deres Børn. I 1814 vilde han med samme Ret have kunnet sige: Det er Forældrenes Pligt at skaffe Undervisning til deres Børn, og jeg er tilbøjelig til at tro, at han ogsaa vilde have sagt det den Gang. Men jeg antager, at hvis det ærede Medlem rigtig vil sætte sig ind i, at til Trods for Modstanden i 1814 blev dog Skoleloven gennemført, og nu vil vi ikke ophæve den, vil han forstaa, at saaledes vil ogsaa til Trods for den Modstand, der rejses imod Skolebespisningssagen, denne ogsaa blive gennemført, og der vil komme en Tid, hvor man heller ikke paa nogen Maade vil opgive den.

Det ærede Medlem fra Assens og andre har sagt, at man ude paa Landet ikke ønsker Skolebespisningen; men det forekommer mig, at denne Bemærkning om Landet er ganske urigtig. Den eneste Udtalelse, der foreligger fra Landet og Landkommunerne om dette Spørgsmaal, gaar i stik modsat Retning; man kan sige, at Landkommunerne har snarere udtalt sig for Skolebespisningen end imod den. I denne Retning støtter jeg mig til følgende. I 1898 blev der gennem Indenrigsministeriet rettet et Spørgsmaal til Landkommunerne, der lyder saaledes: Hvor mange af Skolebørnene kan paa Grund